

Tongeren / Stroobaalbouw schoeit Bokrijk op hedendaagse leest:

„Goedkoper kan niet”

En als we nu eens resoluut anders zouden bouwen? Peter Vos maakte zich de bedenking en dokterde een nieuwe bouw-methode uit, of liever: een verfijning van een bouwmethode die al eeuwenlang bestaat. „De essentie is het opstapelen van stro-balen. Probeer dan maar eens geloofwaardig te zijn.”

Annelies Rutten
Foto's Van De Saedeleer

Peter Vos bouwde een voorbeeldwoning met strobalen

talig schepencollege over de vloer. Ze waren zeer sceptisch, maar na het bezoek konden ze geen enkel nadeel geven.

Vos begon zich voor de bouw-methode te interesseren toen zijn schoonbroer tien jaar geleden compleet gefascineerd terugkwam van Australië. „Hij had verschillende strobaalhuizen bezocht en vroeg me om er voor hem een te bouwen. Na wat onderzoekwerk bleek dat er in ons land nauwelijks kennis rond bestond”, aldus de architect. „We hebben dan zelf het nodige studiewerk verricht en een bouwmethode op punt gesteld die aangepast is aan ons land. Niet zo gek eigenlijk, want strobaalbouw sluit nauw aan bij streekeigen vakwerkconstructies, die hier eeuwenlang maar eens een kijkje namen in Bokrijk. Het verschil is dat wij het vitswerk tussen de balken - twijlen - vervangen door stro.”

De bouw verloopt gestructureerd. Op de funderingen wordt de volle-

„Strobaalbouw is ook een terugkeer naar bouwen als sociaal gebeuren, met familie en vrienden die komen helpen”
Peter Vos
architect

plaatst. Het houten skelet wordt opgevuld met op elkaar gestapelde, goed samengeperste strobalen. Het gaat effectief om strobalen zo-als we ze allemaal kennen van een bezoek aan de boerderij of de ma-kege. Een louter respitproduct dus, dat overblijft na het verbouwen van graangewassen.

Rechtstreeks op het stro wordt een laag duurzame, ademende leem-pleister aangebracht, die niet afre-geent en kan worden afgewerkt met een materiaal naar keuze. Sommige bouwers laten de leemlaag

woning en zorgt voor een gezond binnenklimaat.

Heeft van de prijs

Stro plaatsen is geen specialistenwerk. Iedereen kan het werkie uitvoeren. „Het risico is nul”, zegt Peter Vos. Strobaalbouw is dan ook bij uitstek een bouwmethode waar een flinke dosis doe-het-zelf bij te pas komt. Het houdt - erg belangrijk - de kostprijs laag en dat argument heeft al veel bouwers over de streep getrokken. Vos: „Kandidaat-bouwers die hun droom al hadden opgeborgen, zien die met onze bouwmethode weer tot leven komen.”

Om een idee te geven: waar de prijs van een traditioneel gebouwde woning snel oploopt tot 1.000 euro per vierkante meter, haalt hij bij strobaalbouw amper de helft. Voor-waarde is wel dat je zelf de handen uit de mouwen steekt en vooral bij de plaatsing van het stro veel zelf doet. Peter Vos: „De meeste bou-wers vinden dat niet erg. Integen-deel zelfs. Het is ook een beetje een tenniskeer naar bouwen als so-

Vijf voordelen

1 | Met stro kun je nooit een stevige woning bouwen.

Peter Vos: „De dragende structuur is een houtskelet. Het stro heeft geen dragende functie, maar dient ter opvulling en isolatie. Dan nog is het een misvatting dat het stro niet sterk genoeg is. De strobalen worden extreem hard aangeperst op het veld en bij het bouwen met spankorden nog eens bijkomend aangekloppen. Nog niet overtuigd? Rij met je wagen tegen zo'n wand van strobalen. Niet de muur, maar je auto zal eraan zijn.”

2 | Stro isoleert niet.

„Uit recente Europese testen blijkt dat de isolatiewaarde vergelijkbaar is met die van rotswol. De boer die ik als eerste aansprak, heeft me eerst een halfuur uitgelachen. Toen bedacht hij dat de boeren vroeger stro gebruikten om hun stallen te isoleren.”

3 | Voor een strobaalwoning krijg ik nooit een brandverzekering.

„Volgens een Oostenrijkse brand-test heeft een strobalenwand die van binnen en van buiten bepleisterd is met twee centimeter, een brand-weerstand van 90 minuten. De woningen die totnogtoe zijn ge-bouwd, kregen zonder problemen een normale polis.”

4 | Stro gaat op de duur rotten.

„Als het basisprincipe van strobaal-bouw wordt gerespecteerd, is dat risico nihil. Het is belangrijk dat het stro dat verwerkt wordt in de woning droog is en droog blijft. Een goede buitenbepleistering is essen-tieel om dat zo te houden.”

5 | Stro trekt muizen en ander ongedierte aan.

„Stro bevat veel cellulose en daar houden knaagdieren en insecten niet van. Wat hen interesseert is het risico's uit te sluiten, zorgen het geen spoor meer te vinden. Om alle stevige aanpak, een speciale folie en de bepleistering ervoor dat ongewenst bezoek weg blijft.” (arg)

1 De woning heeft een volledige achterwand in glas.

2 De architectuur houdt rekening met de oriëntatie en zonnearmte.

3 Het lessenaar-dak zorgt voor meer plaats op de eerste verdieping.

4 Ruimtelijk gevoel is erg belangrijk.

5 Op het stro komt pleisterwerk dat voor een gezond binnenklimaat zorgt.

Stulpje van 100.000 euro

De voorbeeldwoning die Peter Vos bouwde in Mal (Tongeren) staat er om mensen een strobaalwoning te doen ervaren. Het is een ruime woning met een verdieping waarin veel aandacht is besteed aan levenskwaliteit en ruimtelijk gevoel.

De woning heeft alles samen 100.000 euro gekost. „Zo bouwen heeft geen etiket nadeel”, zegt Peter Vos. Waarmee heet Vlaanderen dan niet met deze techniek is volgebouwd? „Dat is juist mijn punt. Ik zou het ook niveau ruimte te winnen, werd gekozen voor een lessenaar-dak (een schuin dak met maar één dakvlak). Grote dakoversteken

het nieuwsblad
nov 2006

De voorbeeldwoning in Mal wordt verhuurd als vakantiewoning. Info op www.casacalida.be